

**BỘ GIAO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN**

KANNIKA SAIGNASANE

**ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN CÔNG NGHIỆP
TẠI NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO**

Chuyên ngành: KINH TẾ ĐẦU TƯ

Mã số: 62310105

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học:

- 1. PGS.TS. PHẠM VĂN HÙNG**
- 2. PGS.TS. VŨ THÀNH HƯỞNG**

Hà Nội - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi đã đọc và hiểu về các hành vi vi phạm sự trung thực trong học thuật. Tôi cam kết bằng danh dự cá nhân rằng nghiên cứu này do tôi tự thực hiện và không vi phạm yêu cầu về sự trung thực trong học thuật.

Tôi xin cam đoan đề tài Luận án tiến sĩ ***“Đầu tư phát triển công nghiệp tại nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào”*** là kết quả của quá trình học tập, nghiên cứu của riêng tôi.

Các số liệu được sử dụng trong Luận án hoàn toàn được thu thập từ thực tế, chính xác, đáng tin cậy, có nguồn gốc rõ ràng, được xử lý trung thực và khách quan.

Xác nhận của người hướng dẫn

Nghiên cứu sinh

PGS.TS. Phạm Văn Hùng

KANNIKA SAIGNASANE

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN

MỤC LỤC

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

DANH MỤC BẢNG

DANH MỤC HÌNH

PHẦN MỞ ĐẦU 1

CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN

ĐẾN ĐỀ TÀI..... 5

1.1. Tổng quan công trình nghiên cứu trên thế giới có liên quan đến đề tài 5

1.2. Tổng quan các công trình nghiên cứu của Lào 9

1.3. Kết luận rút ra từ tổng quan nghiên cứu 11

TÓM TẮT CHƯƠNG 1 12

CHƯƠNG 2: MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CHUNG..... 13

VỀ ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN CÔNG NGHIỆP 13

2.1. Ngành công nghiệp và vai trò của ngành công nghiệp trong nền kinh tế 13

2.1.1. Khái niệm, đặc điểm và phân loại ngành công nghiệp..... 13

2.1.2. Vai trò ngành công nghiệp trong nền kinh tế..... 18

2.2. Vai trò và nội dung đầu tư phát triển công nghiệp..... 20

2.2.1. Khái niệm và vai trò đầu tư phát triển công nghiệp 20

2.2.2. Nội dung của hoạt động đầu tư phát triển công nghiệp..... 28

2.3. Nguồn vốn đầu tư phát triển công nghiệp..... 30

2.3.1. Nguồn vốn đầu tư trong nước 30

2.3.2. Nguồn vốn đầu tư nước ngoài 31

2.4. Các chỉ tiêu đánh giá kết quả và hiệu quả của đầu tư phát triển công nghiệp... 32

2.4.1. Kết quả hoạt động đầu tư phát triển công nghiệp 32

2.4.2. Hiệu quả hoạt động đầu tư phát triển công nghiệp..... 37

2.5. Các nhân tố ảnh hưởng đến đầu tư phát triển công nghiệp 40

2.5.1. Tiềm năng và nguồn lực cho phát triển công nghiệp 40

2.5.2. Hệ thống luật pháp và chính sách..... 41

2.5.3. Nhân tố tiến bộ khoa học công nghệ 41

2.5.4. Công tác khuyến công và xúc tiến đầu tư..... 41

2.5.5. Tốc độ tăng trưởng của ngành công nghiệp..... 42

2.6. Kinh nghiệm đầu tư phát triển công nghiệp của một số nước và bài học cho

CHDCND Lào 42

2.6.1. Kinh nghiệm đầu tư phát triển công nghiệp của Việt Nam 42

2.6.2. Kinh nghiệm đầu tư phát triển công nghiệp của Hàn Quốc.....	45
2.6.3. Kinh nghiệm đầu tư phát triển công nghiệp của Malaysia	47
2.6.4. Kinh nghiệm đầu tư phát triển công nghiệp của Thái Lan	48
2.6.5. Bài học kinh nghiệm cho việc đầu tư phát triển công nghiệp của Lào	50
TÓM TẮT CHƯƠNG 2	54
CHƯƠNG 3.....	55
THỰC TRẠNG ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN CÔNG NGHIỆP	55
TẠI NƯỚC CHDCND LÀO GIAI ĐOẠN 2006 - 2015.....	55
3.1. Những điều kiện thuận lợi, khó khăn và chính sách của nước CHDCND Lào có ảnh hưởng đến đầu tư phát triển công nghiệp	55
3.1.1. Điều kiện tự nhiên có ảnh hưởng đến đầu tư phát triển công nghiệp của nước CHDCND Lào.....	55
3.1.2. Những chủ trương chính sách có ảnh hưởng đến đầu tư phát triển công nghiệp của nước CHDCND Lào.....	56
3.2. Thực trạng đầu tư phát triển công nghiệp của CHDCND Lào	62
3.2.1. Quy mô vốn đầu tư phát triển công nghiệp của nước CHDCND Lào	62
3.2.2. Thực trạng đầu tư phát triển công nghiệp của nước CHDCND Lào phân theo nguồn vốn.....	64
3.2.3. Đầu tư phát triển công nghiệp phân theo các tiểu ngành chủ yếu.....	74
3.3. Đánh giá thành tựu và hạn chế của đầu tư phát triển công nghiệp của nước CHDCND Lào giai đoạn 2006-2015	80
3.3.1. Thúc đẩy cơ cấu kinh tế có sự chuyển dịch tích cực theo hướng CNH-HĐH....	80
3.3.2. Gia tăng sự chuyển dịch cơ cấu các phân ngành công nghiệp.....	81
3.3.3. Kết quả và hiệu quả đầu tư phát triển công nghiệp của nước CHDCND Lào....	82
3.3.4. Sự thay đổi quy mô vốn đầu tư phát triển công nghiệp của nước CHDCND Lào	85
3.3.5. Sự thay đổi về tỷ suất giá trị tăng thêm so với giá trị sản xuất	86
3.3.6. Kết quả khảo sát doanh nghiệp về các khía cạnh liên quan đến đầu tư phát triển công nghiệp tại nước CHDCND Lào	89
3.4. Những hạn chế và nguyên nhân trong đầu tư phát triển công nghiệp của Lào	101
3.4.1. Những hạn chế trong đầu tư phát triển công nghiệp	101
3.4.2. Nguyên nhân của những hạn chế.....	104
TÓM TẮT CHƯƠNG 3	110
4.1. Định hướng đầu tư phát triển công nghiệp của Lào đến năm 2025.....	111
4.1.1. Bối cảnh phát triển quốc tế và trong nước	111

4.1.2. Định hướng đầu tư phát triển công nghiệp của Lào đến năm 2025	114
4.1.3. Mục tiêu và nhu cầu vốn phát triển kinh tế của Lào đến năm 2025	121
4.1.4. Phân tích SWOT về đầu tư phát triển công nghiệp tại Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào	124
4.2. Một số giải pháp cho hoạt động đầu tư phát triển công nghiệp của Lào...	129
4.2.1. Tăng cường huy động vốn đầu tư cho phát triển công nghiệp	129
4.2.2. Cần nâng cao hiệu quả công tác quản lý hoạt động đầu tư đảm bảo việc phân bổ và sử dụng vốn hiệu quả và hợp lý.....	131
4.2.3 Giải pháp về phát triển khu, cụm công nghiệp, phát triển TTCN và làng nghề nhằm khắc phục những hạn chế trong cơ sở hạ tầng của ngành công nghiệp.....	132
4.2.4 Giải pháp đầu tư phát triển nguồn nhân lực cho phát triển công nghiệp.....	135
4.2.5. Giải pháp đầu tư phát triển khoa học công nghệ.....	136
4.2.6. Giải pháp với hoạt động xúc tiến đầu tư.....	137
4.2.7. Giải pháp đầu tư phát triển công nghiệp gắn liền với công tác bảo vệ môi trường.....	138
TÓM TẮT CHƯƠNG 4	141
KẾT LUẬN	142
DANH MỤC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU ĐÃ ĐƯỢC CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN	143
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	144
PHỤ LỤC.....	152

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

AFTA	Khu vực mậu dịch tự do ASEAN
ASEAN	Hiệp hội các nước Đông Nam Á
CCKT	Cơ cấu kinh tế
CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, Hiện đại hóa
DNNN	Doanh nghiệp nhà nước
ĐTPTCN	Đầu tư phát triển công nghiệp
FDI	Đầu tư trực tiếp nước ngoài
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
GTSXCN	Giá trị sản xuất công nghiệp
ICOR	Tỷ lệ gia tăng của vốn so với sản lượng
KCN	Khu công nghiệp
NLĐ	Người lao động
NNL	Nguồn nhân lực
NSNN	Ngân sách nhà nước
ODA	Viện trợ phát triển chính thức
R&D	Nghiên cứu và phát triển
SWOT	Ma trận kết hợp phân tích chiến lược bên trong, bên ngoài
TSCĐ	Tài sản cố định
TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
VĐT	Vốn đầu tư
WTO	Tổ chức Thương mại thế giới

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1:	Quy mô vốn đầu tư phát triển công nghiệp	63
Bảng 3.2:	Đầu tư phát triển công nghiệp của nước CHDCND Lào phân theo vốn trong nước và vốn nước ngoài	64
Bảng 3.3:	Vốn đầu tư của Lào giai đoạn 2006 - 2015	67
Bảng 3.4:	Vốn đầu tư Nhà nước	70
Bảng 3.5:	Quy mô vốn đầu tư nước ngoài	71
Bảng 3.6:	Giá trị sản xuất công nghiệp của Lào.....	72
Bảng 3.7:	Cơ cấu doanh nghiệp sản xuất phân theo thành phần kinh tế	73
Bảng 3.8:	Chuyển dịch cơ cấu kinh tế của Lào giai đoạn 2006 - 2015	74
Bảng 3.9:	Số lượng nhà máy và cơ sở chế biến gỗ của Lào	75
Bảng 3.10:	Các nhà máy chế biến lương thực, thực phẩm, đồ uống	77
Bảng 3.11:	Sản lượng khai thác năm 2005-2015.....	77
Bảng 3.12:	Cơ cấu kinh tế trong GDP phân theo 3 khu vực.....	80
Bảng 3.13:	Cơ cấu công nghiệp theo giá trị sản xuất của Lào	82
Bảng 3.14:	Giá trị sản xuất công nghiệp của Lào.....	83
Bảng 3.15:	Tài sản cố định huy động ngành công nghiệp giai đoạn 2006-2015	84
Bảng 3.16:	Cơ cấu doanh nghiệp sản xuất phân theo thành phần kinh tế	85
Bảng 3.17:	Vốn đầu tư phát triển công nghiệp theo ngành kinh tế	86
Bảng 3.18:	Tỷ suất giá trị tăng thêm.....	87
Bảng 3.19:	Chỉ tiêu số lao động có việc làm của ngành công nghiệp của Lào.....	88
Bảng 3.20:	Kết quả đánh giá mục tiêu hướng tới đầu tư phát triển công nghiệp.....	90
Bảng 3.21:	Kết quả đánh giá các khó khăn mà đầu tư phát triển công nghiệp đang phải đối mặt	91
Bảng 3.22:	Kết quả đánh giá các nhân tố đối với đầu tư phát triển công nghiệp trong tương lai	92
Bảng 3.23:	Kết quả đánh giá các mức độ ưu tiên trong việc đầu tư phát triển công nghiệp	93
Bảng 3.24:	Kết quả đánh giá các mức độ ưu tiên phát triển các loại hàng hóa tại đầu tư phát triển công nghiệp	94
Bảng 3.25:	Kết quả đánh giá các hoạt động có tính quyết định tới sự phát triển công nghiệp	95
Bảng 3.26:	Kết quả các giải pháp về mặt cơ chế chính sách để tăng cường tính của đầu tư phát triển công nghiệp	96
Bảng 3.27:	Kết quả đánh giá thu hút nguồn đầu tư để tiếp tục phát triển công nghiệp.....	97

Bảng 3.28: Kết quả đầu tư phát triển các lĩnh vực trong việc đầu tư phát triển công nghiệp	98
Bảng 3.29: Kết quả đánh giá các nguồn đầu tư phát triển các lĩnh vực trong việc đầu tư phát triển công nghiệp	99
Bảng 3.30: Kết quả đánh giá vai trò của cấp quản lý đối với việc đầu tư phát triển công nghiệp	100
Bảng 3.31: Kết quả đánh giá phát triển và khai thác có ĐTPTCN	101
Bảng 4.1: Cân đối nguồn vốn theo phương án phát triển cơ bản	123
Bảng 4.2: Phân tích SWOT	124

DANH MỤC HÌNH

Hình 3.1: Tốc độ tăng trưởng GDP của Lào 2006 - 2015	58
Hình 3.2: Tỷ lệ lạm phát ở Lào (2006-2015).....	59
Hình 3.3: Tỷ giá hối đoái đồng tiền kip (2006 - 2015)	60
Hình 3.4: GDP trung bình đầu người giai đoạn 2006 - 2015	61
Hình 3.5: Cơ cấu nguồn vốn đầu tư phát triển công nghiệp giai đoạn 2006-2015	65

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Sự cần thiết của nghiên cứu

Trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng sâu và rộng như hiện nay của các quốc gia trên toàn thế giới, nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào cũng không nằm ngoài xu thế đó, việc đầu tư phát triển công nghiệp trở thành xu thế tất yếu, từ đó kích thích sự phát triển chung của nền kinh tế cũng như tạo đà hỗ trợ sự phát triển của các ngành khác. Thêm vào đó, sản xuất công nghiệp với các sản phẩm hiện đại thể hiện cho đẳng cấp của một quốc gia, bởi khi sản xuất những sản phẩm hiện đại đó nó hội tụ trong đó năng lực tổng hợp của một quốc gia- từ tài nguyên thiên nhiên, chất lượng nguồn nhân lực, trình độ khoa học công nghệ cho đến kỹ năng của từng lao động trong xã hội đó. Và thực tế cũng đã chứng minh, phần lớn các quốc gia có nền sản xuất công nghiệp hiện đại là các quốc gia hùng mạnh. Chính vì vậy, đầu tư phát triển công nghiệp có vai trò vô cùng quan trọng đối với phát triển kinh tế xã hội của các quốc gia và luôn được các quốc gia coi trọng

Nhận thức được vị trí và vai trò quan trọng đó của đầu tư phát triển công nghiệp, nước Cộng hòa dân chủ nhân dân (CHDCND) Lào cũng đã có những quyết sách, những giải pháp nhằm thực hiện quá trình công nghiệp hóa- hiện đại hóa (CNH-HĐH) của đất nước, cụ thể như hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường, nâng cao năng lực hệ thống ngân hàng, cổ phần hóa doanh nghiệp Nhà nước, phát triển khu vực tư nhân,...

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được về đầu tư phát triển công nghiệp của nước CHDCND Lào thì hoạt động này vẫn bộc lộ những yếu kém, đầu tư phát triển công nghiệp chưa phát huy được đầy đủ lợi thế của quốc gia, nền công nghiệp của nước CHDCND Lào chưa được bạn bè quốc tế đánh giá cao. Nguyên nhân chủ yếu của tình hình trên, một phần do những bất cập trong hoạch định chính sách và tổ chức quản lý phát triển công nghiệp của nước CHDCND Lào, nhưng chủ yếu là do những yếu kém trong xác định chiến lược phát triển công nghiệp từ góc độ lợi thế so sánh, đánh giá xác định lợi thế trong phát triển công nghiệp.

Đối với nước cộng hòa dân chủ nhân dân Lào, thu nhập quốc dân đang còn ở mức thấp nên việc tiết kiệm, tích lũy để có vốn đầu tư phát triển còn hạn chế. Trong những năm gần đây, nhờ có những chính sách khuyến khích phù hợp, ngành công nghiệp đã huy động được một lượng vốn khá lớn so với các lĩnh vực khác cho đầu tư phát triển. Tuy nhiên, việc sử dụng vốn còn dễ xảy ra tình trạng thất thoát, lãng phí lớn; hiệu quả vốn đầu tư đạt ở mức thấp và có xu hướng suy giảm.